

PEGASUS-REEKS 6

De Leeuwenroute

Luitenant-kolonel John Frost
en zijn 2e Parabataljon van het Parachutistenregiment

DICK BEUMER

Lanasta

De Leeuwenroute
Luitenant-kolonel John Frost en zijn 2e Parabataljon van het
Parachutistenregiment.

Deel 6 uit de Pegasus-reeks.

Samensteller: Dick Beumer
Vormgeving: Jantinus Mulder
Tekstcorrectie: Okko Luursema / Crius
Met dank aan: Geert Maassen (Gelders Archief)

Oorspronkelijk een Battlefield Tour-boekje, in een beperkte oplage gemaakt ter gelegenheid van de compagnies oefening van de A-Koningscompagnie (Para-)Garde Grenadiers van het 11e Bataljon GGJ, 11 Luchtmobiele Brigade in 2016. Deze oefening behelsde het nalopen van de route die het 2e Parabataljon van het Parachutistenregiment in 1944 volgde vanaf het landingsterrein bij Heelsum naar de Arnhemse Rijnbrug.

Bronnen: "By Air To Battle", "Ready for Anything"
Foto's, kaarten en tekeningen: Diverse bronnen (bij foto's, kaarten en tekeningen vermeld)

Omslag: *The Bridge at Arnhem* door Alan Fearnley (1980)

3e druk, mei 2023
ISBN 9789464560985
NUR 686

© Copyright 2023 Walburg Pers / Lanasta

www.lanasta.com

Niets van deze uitgave mag geheel of gedeeltelijk zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt, veelevoudigd of opgeslagen in geautomatiseerde gegevensbestanden. De informatie in deze uitgave is met de grootst mogelijke zorg samengesteld en mede gebaseerd op door participanten verstrekte gegevens. Uitgever en auteur(s) zijn niet aansprakelijk voor mogelijke handelingen en/of beslissingen gebaseerd op de bedoelde informatie.

INHOUD

- 4** **INLEIDING**
- 5** **DE SITUATIE VÓÓR SEPTEMBER 1944**
- 17** **DE LEEUWENROUTE**
- 95** **EPILOOG**

INLEIDING

Foto: Privé-archief

Hallo, mag ik mij even voorstellen?

Mijn naam is Dick Beumer, voormalig korporaal 1e klasse van het 11e Pantserinfanteriebataljon Garde Grenadiers. Indien u dit boekje gebruikt als 'Battlefield Tour-boekje' ga ik u gidsen op de geplande Battletour. Onderweg zullen we een aantal malen stoppen bij plaatsen die interessant genoeg zijn om enige aandacht aan te schenken.

Gaandeweg zal het een duidelijk verhaal vormen van een deel van wat zich in september 1944 in en rondom Arnhem heeft afgespeeld tijdens operatie Market Garden.

We volgen niet de gehele operatie, maar slechts dat gedeelte wat het 2e Parachutistenbataljon van het Parachutistenregiment (vanaf nu het 2e Parabataljon genoemd) onder leiding van luitenant-kolonel John Dutton Frost volgde. Het 2e Parabataljon was praktisch het enige bataljon dat daadwerkelijk de Rijnbrug bereikte en die vervolgens meer dan drie dagen en vier nachten verdedigde, terwijl de operatie beoogde om met een hele divisie de brug twee etmalen in handen te houden...

Laat hun moed en daden u een voorbeeld zijn!

Dick Beumer

DE SITUATIE VÓÓR SEPTEMBER 1944

Rond 17 augustus 1944 trok het Duitse leger, dat vier jaar en drie maanden eerder Frankrijk in een *Blitzkrieg* was binnengevallen, zich bliksemsnel terug richting de *Heimat*.

Meer dan een miljoen Britten en Amerikanen braken uit het bruggenhoofd in Normandië en zwermden in een gecontroleerde furie richting Duitsland. De Amerikanen gingen richting de Vogezen om zich aan te sluiten bij het 7e Leger van generaal-majoor Alexander McCarrell ‘Sandy’ Patch, dat via het Rhônedal vanaf de Middellandse Zeekust kwam. De Britten, samengebracht in de 21e Legergroep, staken de Seine en de Somme over en hielden pas halt voorbij Brussel. Dit succes was voor een groot deel te danken aan de *Airborne*-troepen. Naast de 6e Britse Airborne-divisie waren er nog andere Airborne-formaties actief, welke ver in het zuiden in de voorhoede van generaal-majoor Patch’ leger opereerden (operatie Dragoon), met taaie jongens uit Amerika, van wie sommigen door Britse piloten naar hun gevechtsterrein waren gevlogen. Achtendertig Horsa-*gliders* (zweefvliegtuigen) hadden hen van een stoffig vliegveld bij Rome naar een nog stoffiger vliegveld op Corsica gebracht en later naar hun dropping-zone (DZ) vlak bij het kleine stadje Fréjus aan de Franse Riviera.

Toen deze gevechten plaatsvonden, wachtten de beproefde veteranen van de 1e Britse Airborne-divisie in de Berkshire Downs en op de winderige vlaktes van de Salisbury Plain. Met bloedende harten verbeterden zij zich om nog één keer hun kunsten te mogen vertonen voor de oorlog voorbij zou zijn. Het wachten werd haast ondraaglijk naarmate er meer tijd verstreek: tussen 6 juni en 17 september werden maar liefst zestien geplande Airborne*-operaties – gepland om de opmars van de geallieerde expeditiemacht te ondersteunen – afgelast.

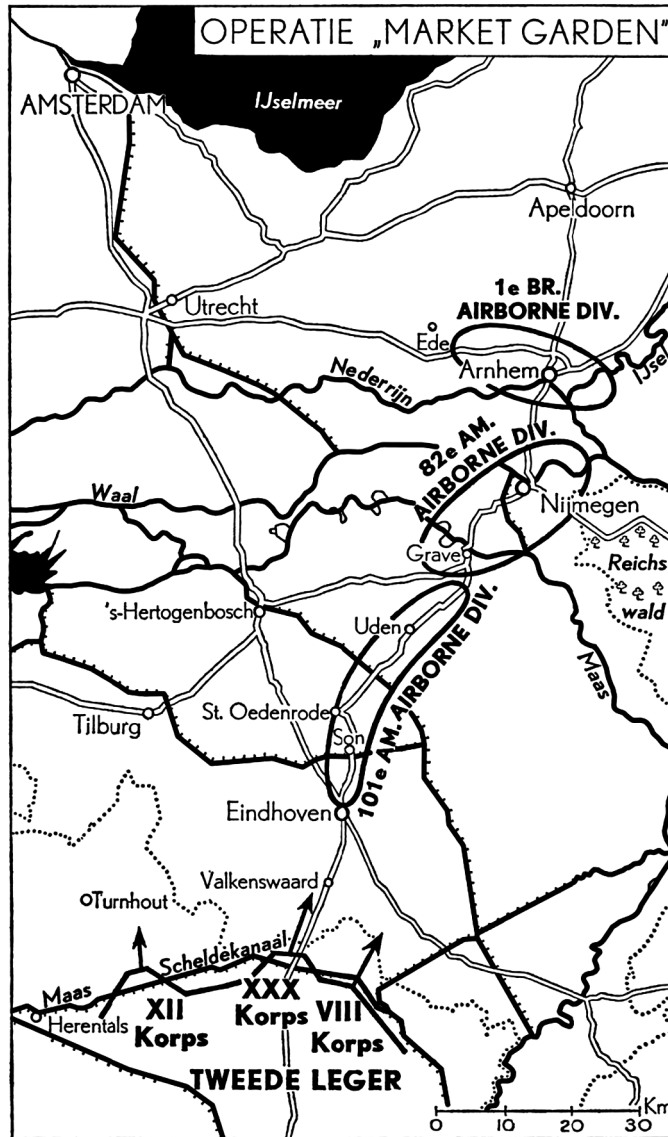
* Feitelijke betekenis: ‘opgestegen; zich in de lucht bevinden’. Indien parachutisten en luchtlandingstroepen samenwerken wordt er gesproken over ‘airborne(s)’.

De reden was simpel: de planning van een Airborne-operatie kostte tijd – niet te veel tijd, maar toch genoeg om er zeker van te zijn dat de vliegtuigen die de mannen vervoeren moesten gereed waren en er een grondige briefing had plaatsgevonden, omdat – en dat kan niet vaak genoeg verteld worden – een Airborne-operatie alleen succes kan hebben als elke man precies weet wat hem te doen staat en hoe hij moet handelen. Bij elke van deze zestien geplande operaties was, tegen de tijd dat men eenmaal kon instappen, de situatie op de grond al zodanig veranderd dat een eventuele Airborne-operatie al geen zin meer had of een oponthoud van het grondleger de vijand zo'n voordeel had verschaft dat een dergelijke operatie simpelweg te gevaarlijk was. Zo zaten deze elitesoldaten dus op een houtje te bijten terwijl ze steeds ongeduldiger op hun kans wachtten.

Tegen het midden van september brak het 2e Britse Leger door over de Seine en bereikte Brussel; ze stonden met hun neus net over de Belgisch-Nederlandse grens. Om dit mogelijk te maken was het totale transportprogramma op hen afgesteld, speciaal op zijn leidende element, het 30e Legerkorps – de andere korpsen waren daardoor min of meer immobiel. Maar tegen de tijd dat het gros van het 30e Legerkorps de regio Brussel-Antwerpen had bereikt, was de bevoorrading desondanks op een kritiek punt gekomen. De Duitsers boden hardnekkig tegenstand en dit werd alleen maar heftiger. Een behoorlijk chaotisch geheel!

HET PLAN

Veldmaarschalk Bernhard Law Montgomery, commandant van de 21e Legergroep, had drie opties. Of hij bleef waar hij was, tevreden met wat hij tot dusver reeds bereikt had, of hij waagde een poging de havens van Antwerpen bevrijden om de aanvoerroutes te verkorten. De derde mogelijkheid was de drie rivieren over steken in een snelle actie, die hem tot in Duitsland zou brengen, en zo de kroon op zijn werk te zetten. Hij koos voor de derde manmoedige optie, waarbij hij gebruikmaakte van zoveel luchtlandingstroepen als hij krijgen kon.

De waterbarrières

Deze bestonden uit drie divisies, de 82e en 101e US Airborne-divisie, die hun sporen verdiend hadden op het schiereiland van Cherbourg en de 1e Britse Airborne-divisie, famous door haar optreden in Noord-Afrika, op Sicilië en in Zuid-Italië. Zij kregen de taak om een corridor te vormen, waarvan de as de weg Eindhoven – Veghel – Grave – Nijmegen – Arnhem zou zijn. Deze formatie zou een directe en snelle aanval uitvoeren tot aan de grens met Duitsland.